

Zápis

z obhajoby disertační práce Mgr. Magdalény Rysové

konané dne 30. 10. 2015

téma práce: „Diskurzívní konektory v češtině (Od centra k periférii)“

přítomní: prof. PhDr. Petr Mareš, CSc.; prof. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc.; prof. PhDr. Jan Kořenský, DrSc.; prof. PhDr. Jarmila Panevová, DrSc.; doc. RNDr. Vladimír Petkevič, CSc.; prof. PhDr. Eva Hajičová, DrSc.; prof. PhDr. Jarmila Tárnyiková, CSc.; doc. PhDr. Markéta Malá, Ph.D.

Předseda komise p. prof. PhDr. Petr Mareš, CSc. zahájil obhajobu a představil přítomným kandidátku.

Školitelka představila doktorandku a seznámila komisi s její disertační prací.

Kandidátka seznámila přítomné se svou disertační prací. Nejprve podrobně představila cíle své práce (především vymezení diskurzívních konektorů v češtině, sestavení anotačních principů pro zpracování sekundárních konektorů v Pražském závislostním korpusu – PDT, jejich vlastní anotace, podrobný výzkum sekundárních konektorů na získaných datech PDT). Posléze kandidátka popsala hlavní výstupy práce. Diskurzívní konektory vymezuje především na základě univerzálnosti (vhodnosti užití pro různé kontexty). Konektory dále dělí do dvou skupin na konektory primární a sekundární (rolišovacím kritériem je zejména míra gramatikalizace daného prostředku). Dále kandidátka podrobně srovnala primární a sekundární konektory v PDT – především z hlediska jejich frekvence v reálných textech, z hlediska toho, jaké významové vztahy v textu vyjadřují a zda se užívají častěji vnitrovětně či mezivětně.

Poté oponentky přednesly závěry svých posudků (prof. PhDr. Jarmila Tárnyiková, CSc; doc. PhDr. Markéta Malá, Ph.D.).

Kandidátka (Magdaléna Rysová) odpověděla na posudky oponentů. Hovořila například o výrazu „což“ a jeho zařazení mezi primární konektory. Dále blíže specifikovala, jaké významové vztahy nejčastěji vyjadřují slovesa říkání typu „dodat“, „upřesnit“ apod. Na závěr hovořila o tom, jakou roli hraje při vymezení primárních a sekundárních konektorů jejich frekvence v reálných textech.

Oponentky se vyjádřily k vystoupení kandidátky. Prof. Tárnyiková reagovala na termín „alternativní vyjádření“ – sekundární konektory v korpusu vyjadřovaly i sémantické vztahy, které u primárních konektorů zaznamenány nebyly – proto označení „alternativní“, které užívá korpus PDTB, nemusí být vždy vhodné. Kandidátka odpověděla, že právě z tohoto důvodu nepřebírala termín PDTB altlexy

(alternativní lexikální vyjádření konektorů). Sami autoři PDTB připouštějí, že termín altlex je problematický. Doc. Malá zmínila, že jako alternativa k sekundárním konektorům může být chápáno i nulové vyjádření.

Diskuse:

Prof. Hoffmannová zmínila, že konektivní fráze typu „díky něčemu“ mohou být chápány i jako „díky“ a proměnná (např. „díky této skulince“, „díky strukturám“). Dále zmínila, že specifickou a zajímavou skupinou jsou fráze se slovesy říkání (např. „stručně řečeno“, „upřímně řečeno“) a že je u nich důležitý pragmatický prvek.

Prof. Panevová položila dotaz, do jaké míry v PDT koresponduje anotace funktorů a anotace diskurzních vztahů. Kandidátka odpověděla, že tam, kde existuje shodný typ vztahu vyjádřený funktorem a diskurzním konektorem, si anotace ve velké míře odpovídají. Prof. Hajičová její slova potvrdila.

Doc. Petkevič otevřel diskusi o vydání obhajované doktorské práce. Komise se shodla na tom, že předložená disertační práce je velmi kvalitní a doporučila vydat ji tiskem jako vědeckou monografii. Jednou z variant je zařazení předložené práce do fakultního edičního plánu nakladatelství Karolinum.

Vyhlášení výsledku tajného hlasování:

počet členů komise: 5

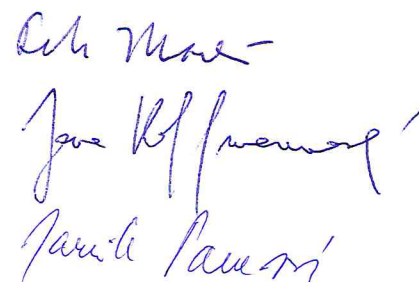
přítomno členů komise: 5

kladných hlasů: 5.

Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.).

Zapsala: Kateřina Rysová

Podpis předsedy komise:

Doc. Malá
Prof. Hoffmannová
Prof. Panevová